

BYPLAN NYT 2

10. årgang · April 2012

2

TEMA | REGIONALE UDVIKLINGSPLANER

En plan, der har fundet sin form
-side 9

Øjebliksbillede fra regionerne
Overblik over de nye RUP'er
-side 12

Klima og infrastruktur optager regionerne
-side 14 og 15

APRIL

KALENDER

Landskabsvurderinger

25. -26. april, Silkeborg, www.fvc.dk

Arkitektur + Bæredygtighed

16., 23., 30. april og 7. maj, København, www.arkitektforeningen.dk

MAJ

Arkitektur i udsatte boligområder

11. maj, København, www.arkitektforeningen.dk

Den Kommunale hverdag

15. maj, Odense, www.byplanlab.dk

Renovering - værdi, strategi og virkemidler

21., 22., 29. maj og 6. og 11. juni, København, www.arkitektforeningen.dk

Planmesse 2012

24. maj, København, www.byplanlab.dk

Kommuneplanjura i teori og praksis

24. maj, Vejle, www.ida.dk

Boligdag

25. maj, www.sbi.dk

Åben land konference

29. -30. maj, Korsør, www.byplanlab.dk

Tilsyn og håndhævelse på miljø-, plan- og naturområdet

30. maj, Silkeborg, www.fvc.dk

JUNI

Byrum der udfordrer stedet og matcher hverdagslivet

4. juni, København, www.byplanlab.dk

Bedre Borgerinddragelse

7. juni, Vejle, www.byplanlab.dk

Omdannelse af almene boligområder

11. -12. juni, Slagelse, www.byplanlab.dk

Arkitekten som procesleder II

12. - 13. juni, København, www.arkitektforeningen.dk

Bebyggede strukturer på landet

13. juni 2012, Randers, www.bygningskultur2015.dk

World in Denmark: City Plantastic

27. - 28. juni, Frederiksberg, www.sl.life.ku.dk

INDHOLD

TEMA | Regionale udviklingsplaner

I dette temanummer sætter vi fokus på regionernes strategiske planlægning og i særdeleshed de regionale udviklingsplaner. Vi forsøger at give et overblik over, hvad der er fokus på i de nye RUP'er. Hvilke temaer går på tværs og hvilke er særlige for de enkelte regioner? Desuden er der fokus på, hvordan samarbejdet med kommunerne fungerer og hvordan RUP'erne suppleres af andre tiltag og initiativer, der udspringer i regionerne.

- 5 Leder: Et yndigt land?
 - 9 Skarpere og mere fokuseret
 - 12 Fra infrastruktur til kompetenceløft
 - 14 Vand kender ikke kommunegrænser
 - 15 Bindeled mellem vækstcentre
 - 16 Et nyt tyngdepunkt i byen
 - 18 Regionale analyser
- hvordan bliver de brugt?
 - 19 Et politisk dialogredskab
- ANDET**
- 4 Kort nyt
 - 6 ByNatur
- Byforskning uden grænser
 - 20 Vækst og velfærd
- Det 62. danske Byplanmøde

Foto: Region Sjælland

Redaktion
Ellen Højgaard Jensen (ansv.)
Ny W. Øhlenschläger

Redaktionsadresse
Dansk Byplanlaboratorium
Nørregade 36
1165 København K
Tlf.: 33 13 72 81
Fax: 33 14 34 35
Mail: nwo@byplanlab.dk
www.byplanlab.dk

Annoncer
nwo@byplanlab.dk
Bestilles senest 15. maj 2012

Layout
Søren Schaumburg Jensen

Forsidefoto
Region Hovedstadens
Regionale Udviklingsplan.
Foto: Jeppe Carlsen

Oplag
3381

Tryk
Handy-Print A/S

ISSN
1602-9038

Signerede artikler står for
forfatterens regning,
usignerede for den

ansvarshavende
redaktørs regning.
Dette nummer af Byplan
Nyt er sponsoreret af

Byplan Nyt 3-12
udkommer i juni 2012 og
har tema om bystrukturer

KORT NYT

2050 - Der bli'r et yndigt land

Realdania offentliggjorde 28. marts rapporten, "2050 - Der bli'r et yndigt land", som tegner et detaljeret billede af Danmark i 2050. Scenariet er udarbejdet af Mandag Morgen. Scenarie-rapport tegner det første, sammenhængende billede af hvordan fremtidens grønne danske samfund kommer til at se ud. Nogle af budene er:

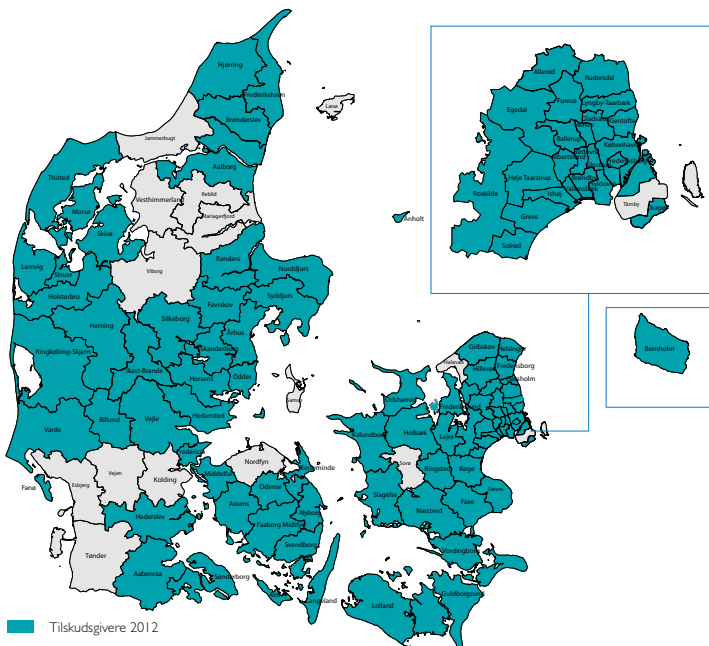
Byerne bliver vækstlokomotiver – væksten og produktiviteten er højest i de fortættede byområder. 9 ud af 10 danskere bor i byer om fire årtier. De små samfund kæmper for deres overlevelse, men samtidig er der ny, grøn vækst i landdistrikterne
Vi bor stadigvæk i vores elskede parcelhuse – men har renoveret og toptunet dem
Transportsystemet er kollektiveret, og der er mere og vildere natur
Se mere og bestil rapporten på www.realdania.dk

Illustration fra rapporten. Illustration: Realdania Debat og Mandag Morgen

Over 120 tilskudsgivere til Dansk Byplanlaboratorium

83 kommuner og alle 5 regioner er blandt Byplanlaboratoriets tilskudsgivere i 2012. Hertil kommer en række institutioner og private firmaer. Se den fulde liste på www.byplanlab.dk

Byplanprisen 2012 Bliver det jer i år?

Sidste frist for indstillinger: 1. juni 2012.
Se mere på www.byplanlab.dk

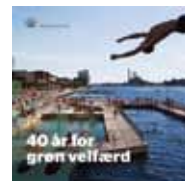

KulturØen. Foto: Middelfart Kommune

Ny bog: 40 år for grøn velfærd

Grøn velfærd, det gode bymiljø og en rig natur. Det har været på dagsordenen hos Miljøministeriet i 40 år. Det markerer ministeriet med udgivelsen af en bog, der på én gang ser tilbage på arbejdet for et bedre miljø i Danmark gennem årene - og forsøger at skue frem i tiden. Hovedvægten ligger på Miljøministeriets rolle, men også bidragsydere udefra giver deres bud på historien og på fremtidens miljøarbejde.

Bogen er udgivet i et begrænset trykt oplag, og kan derudover downloades gratis på www.mim.dk

Ny rapport: Fleksibel udlejning virker

En SFI-undersøgelse, som blev offentliggjort 1. marts viser, at fleksibel udlejning og andre udlejningsredskaber giver en mere balanceret beboersammensætning i udsatte boligområder. Det er især muligheden for at indføre fleksibel udlejning, som giver boligsøgende, der fx er i arbejde eller under uddannelse, fortrinsret på ventelisterne, der virker.

Fleksibel udlejning bruges på landsplan af 30 pct. af de adspurgte boligafdelinger, som fordeler sig på 32 kommuner. Undersøgelsen er bestilt af Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter og kan findes på www.sfi.dk

Slut med grimme biogasanlæg

Ved den seneste revision af planloven fik kommunerne pligt til at indtænke biogasanlæg, når de reviderer kommuneplanerne. Desuden skal kommunerne inden 2013 planlægge for i alt 50 fælles biogasanlæg. Nu igangsætter Miljøministeriet et udviklingsarbejde, som skal inspirere til at bygge biogasanlæg, så de passer ind i landskabet ved at sammentænke arkitektur og beliggenhed. Syv biogasanlæg, der repræsenterer vidt forskellige arkitektoniske og landskabelige udfordringer, er udvalgt som pilotprojekter. Tanken er, at erfaringerne herfra skal danne grundlag for udviklingen af et modelprogram for placering og udformning af biogasanlæg i fremtiden. Se mere på www.naturstyrelsen.dk

Foto: Biogassekretariatet

Hvor kommer oversvømmelsen?

Et nyt interaktivt værktøj, "Havvand på land", kortlægger hvor der kan komme oversvømmelser fra havet. Værktøjet viser, hvor havvandet vil trænge ind afhængig af vandstanden. "Havvand på land" er primært udviklet som et redskab til kommunerne, så de kan se, hvor de skal gribe ind først for at redde potentielt udsatte boliger. Både planlæggere og interesserede borgere kan se og bruge redskabet på www.klimatilpasning.dk

Illustration: www.klimatilpasning.dk

Et yndigt land?

Der bli'r et yndigt land. Det er titlen på en publikation, som bladet Mandag Morgen og Realdania netop har lanceret. Det er en velskrevet fortælling, der handler om Danmark anno 2050. Vi kender tendenserne: Flere flytter til byerne, vi skal spare på de fossile brændstoffer, der bliver flere ældre og klimatilpasning og grøn vækst vil få os til at tænke byer og landskaber på helt nye måder. I publikationen læner forfatterne sig langt hen ad vejen op ad fremskrivninger og prognoser.

Publikationen er bl.a. skrevet til kommunalpolitikere. De skal være klar over, hvilke megatrends, der er på færde, og så skal de være vakse ved havelågen, hvis Danmark skal vedblive med at være et yndigt (grønt) land. Det kræver analyse, der kræver planlægning og det kræver ikke mindst strategisk tænkning.

"De skal være klar over, hvilke megatrends, der er på færde, og så skal de være vakse ved havelågen, hvis Danmark skal vedblive med at være et yndigt (grønt) land"

Derfor er det interessant at de fleste kommuner netop har færdiggjort deres planstrategier, og at de fleste regionale udviklingsplaner er i høring i øjeblikket. Politikerne har allerede taget hul på fremtiden. I de regionale udviklingsplaner, som vi sætter spot på i dette nummer af Byplan Nyt, har de fat i de samme store spørgsmål, som Mandag Morgen og Realdania taler om. Det drejer sig bl.a. om det gode liv, klima, infrastruktur og erhvervsudvikling.

Bent Hansen, der både er formand for Danske Regioner og Region Midtjylland, siger, at de regionale udviklingsplaner kan blive et værdifuldt input til statens egen strategi. De regionale udviklingsplaner adresserer nemlig de emner, der går på tværs – og de finder fælles fodslag overfor staten. Det gør det meget lettere for de centrale myndigheder at tilgodese lokale interesser. Samtidig kan man også ane et vist modsætningsforhold mellem de jyske regioner og de statslige myndigheder i København? Nu venter vi spændt på at se, hvad landsplanredegørelsen kommer til at indeholde. Der er nemlig brug for strategier på alle niveauer, hvis Danmark skal blive et yndigt land i 2050.

Ellen Højgaard Jensen
Direktør

ByNatur

Konference om
byforskning uden grænser
på Arkitektskolen Aarhus

Studerende fra "Studio Urban Nature" ved Arkitektskolen Aarhus havde udstillet deres projekter vedrørende Den Østjyske Millionbynatur. Der var sat tid af til, at deltagerne kunne studere plancherne og få en snak med de studerende om de konkrete projekter.
Foto: Søren Schaumburg Jensen

Som et andet stykke konkret lyrik havde arrangørerne af den tredje konference om Byforskning uden grænser stavet konferencens hovedtitel ByNatur med stort B og N, som om der var tale om to på samme tid adskilte, men dog sammenhængende begreber.

Af Robert Mogensen, Arkitekt MAA MDL

Hermed var tonen slået an til konferencens gennemgående tema: Repræsenterer By og Natur to adskilte verdener, eller er der tværtimod tale om et samlet hele, en holisme, hvori det ikke er muligt at isolere det kunstige fra det naturlige?

Hvilken natur vil vi ha'?

Center for Strategisk Byforskning og Dansk Byplanlaboratorium havde den 1. marts indkaldt til den tredje åbne konference for praktikere og andre, som beskæftiger sig professionelt med vore byer og landskaber. Konferencens 170 deltagere fyldte godt op i Arkitektskolen i Aarhus' store auditorium, og centerleder Niels Albertsen udtrykte da også sin begejstring over, at så mange havde fundet det vigtigt og relevant at bruge en dag på emnet.

Center for Strategisk Byforskning

Center for Strategisk Byforskning (CSB) har eksisteret siden 2004. I centret indgår forskere fra Arkitektskolen Aarhus, Aalborg Universitet og Københavns Universitet. Siden centrets start har fokus været rettet mod de ændringer af vore byer, der viser sig som svækkelse af grænserne mellem byer og landskaber. Formidling af den frembragte viden til professionelle praktikere, der beskæftiger sig med emnet, har i hele forløbet været et vigtigt formål med centrets arbejde. Se mere på www.byforskning.dk

Docent i filosofi og begrebsanalyse ved Aarhus Universitet, Hans Fink, fastholdt den store forsamlings udelte opmærksomhed med et underholdende foredrag, hvori han tog livtag med begreberne by og natur og især, hvordan det forholder sig med den unaturlige natur. Fink stillede det tilbagevendende spørgsmål om, hvordan man udvikler et integreret begreb mellem natur og kultur uden at falde tilbage i den

traditionelle skarpe opdeling mellem de to eller at gøre det hele til ét fedt.

Spørgsmålet om naturens naturlighed bør efter Finks mening ikke stilles i generelle og abstrakte termer men ved at spørge konkret: Hvilken natur vil vi have? Hvad vil vi helst ha': 'En mår på loftet eller en musvit i haven?', for at sætte det på spidsen?

By og Land-Kultur versus Natur

Samspillet, balancen eller magtfordelingen mellem by og land er et ældgammelt tema, som i disse år har fået fornyet aktualitet gennem erkendelsen af, at modernismens skarpe adskillelse mellem de to størrelser ikke er et frugtbart forståelsesgrundlag for den fremtidige udvikling af vore byer. Vi skal således ikke mange år tilbage, før den fremherskende holdning til forurening var relativ simpel efter devisen 'ude af øje, ude af sind' Men 'spildevandet blev ikke væk, det blev ledt et andet sted hen', som en af oplægsholderne formulerede det.

I dag har erkendelsen af, at vi i betydeligt omfang påvirker naturen, gjort os bekymrede på både egne og naturens vegne, for vi har meget lidt naturlig natur tilbage i Danmark. Det meste er kulturlandskaber i form af skove, enge og marker. Landskaber som alle er præget af menneskers behandling på den ene eller anden måde.

Erkendelsen af at relationen mellem by og land udspilles på baggrund af et kompleks af konkrete sammenhænge, hvor naturen ikke standser foran byporten, giver anledning til en helt ny dynamisk bytænkning. 'Når Grenå indretter sit bycenter efter, at det skal være attraktivt som boligområde for Aarhus – ja, hvor langt strækker Grenå og Aarhus sig så?', som der blev spurgt.

DØM – Den Østjyske Millionby

Den Østjyske Millionby blev introduceret første gang i Landsplanredegørelse 2006 med et oplæg til at koordinere den fysiske

planlægning i 17 østjyske byer fra Randers i nord til Haderslev i syd med tilsammen over en million indbyggere. Millionbyen eller DØM, som den kaldes, er konfigureret som en båndby, hvis bymæssige knudepunkter er bundet sammen af det overordnede vejnet.

At det ikke er helt ligetil at koordinere 17 selvstændige kommuners fysiske planlægning fortalte lektorer ved Arkitektskolen

Forskellige naturbegreber

Docent i filosofi Hans Fink satte rammen for dagen ved at introducere syv forskellige forestillinger om, hvad "natur" er. På reaktionen fra salen og de diskussionen i pauserne kunne man fornemme, at de fleste godt kunne genkende, hvordan de selv benytter sig af forskellige forståelser af ordet "natur", afhængig af sammenhængen. Flere af oplægsholderne refererede også til Finks oplæg i løbet af dagen. I seks ud af de syv forskellige naturbegreber som Fink listede op forstås naturen som noget, der står udenfor, eller i modsætning til det menneskeskabte. Man kan sige, at de syv begreber bevæger sig fra en forestilling om, at naturen er det, der er helt uberørt af menneskehånd til at naturen er 'det hele' – inklusiv menneskene og alle vores frembringelser. I de syv naturbegreber forstås naturen som hhv.:

- Det uberørte
- Det vilde
- Det landlige
- Det grønne
- Det fysiske
- Det jordiske
- Det hele

Fink illustrerede det meget pædagogisk ved en tegning, der viste hvordan grænsen mellem menneske og natur ligger i varierende afstand "fra byporten" afhængigt af, hvilket begreb man benytter.

Aarhus, Boris Brorman Jensen og Tom Nielsen. De 17 kommuner repræsenterer foruden at være båndbyens enkeltelementer blandt andet også selvstændige erhvervsinteresser, som stiller sig på tværs af billedet af det sammenhængende bybånd.

Det omliggende landskab og de særlige landskabelige værdier er imidlertid forhold, hvor der mellem kommunerne er vilje til en fælles forvaltning. På Arkitekt-skolen Aarhus har man på denne baggrund tilrettelagt et studieforløb i 'Studio Urban Nature', hvor studerende har undersøgt, hvordan nye byer kan medvirke til at skabe ny natur, nye naturnetværk, bidrage til naturbeskyttelsen, øge biodiversiteten og forbedre den landskabelige tilgængelighed i DØM.

Studieprojekterne var udstillet i auditoriets foyer, hvor deltagerne på konferencen også kunne møde de studerende og diskutere projekterne med dem i pauserne.

Procesurbanisme

Professor og landskabsarkitekt Stig Lennart Andersson afsluttede dagen med at introducere begrebet 'procesurbanisme' som en 'både-og-tænkning', hvor vi bestræber os på at gøre byerne mere bæredygtige, så de ikke bryder sammen, når det fx regner eller fryser 'for' meget.

Stofskiftet mellem natur og by skal opfattes som et system af sammenhængende relationer og ikke baseres på en adskillende strukturtænkning. Vand skal opfattes som en ressource og ikke som affald efter regnen. Vi bruger naturen forkert, når vi bekæmper den i vores forvaltningspraksis i stedet for at koordinere vores bestræbelser med naturens processer.

Stig Lennart Andersson plæderede for, at urban planlægning skal være naturbetinget, og at man med fordel

Aktuel forskning om ByNatur

To af konferencens oplægsholdere, ph.d.-studerende Martin Odgaard og adjunkt Stefan Darlan Boris fra Arkitekt-skolen Aarhus har begge forsket i de landskabelige problemstillinger, der knytter sig til sammenfletningen af by og natur. Forskningsprojekterne er tilknyttet Center for Strategisk Byforskning.

Biodiversitet i byen

Martin Odgaards ph.d.-projekt tager udgangspunkt i, at byen og det åbne landskab er flettet sammen i hybride landskaber langs ydersiden af såvel København som andre større byer, blandt andet i DØM. Dette flet-landskab rummer potentialet for en ny samtænkning af by-land relationen.

Hypotesen er, at i et lille land som Danmark, hvor arealudnyttelsen er ekstrem høj, kan byens landskaber bruges til at binde naturområder sammen og give et positivt bidrag til biodiversiteten.

Overordnet set har projektet til formål at udforske krydsfeltet mellem by-, landskabs- og naturplanlægning og dermed bringe elementer fra naturvidenskabeligt funderede vidensfelter ind i den arkitektoniske planlægningsdiskurs.

kan starte med at skabe landskabet før byen. Vore fysiske omgivelser skal give os sansemættede oplevelser og basere sig på en enhedstænkning i modsætning til en helhedstænkning. I procesurbanismen reguleres byen efter naturens principper, og man ser det urbane som et system, hvor hele området påvirkes, når en enkelt del af området påvirkes. Vi skal skabe robuste planer, der er i stand til at modstå det uventede. Billedligt talt som et sæbeboblesystem, hvor hele systemet reformerer sig, hvis en enkelt boble brister.

Refleksion

ByNatur - enkelte spørgsmål melder sig under refleksionen over dagens tema. En mere naturbetinget tænkning i vore by- og landskabsplaner forekommer sympatisk. En rigere og mere robust planpraksis forekommer fornuftig. At landskabet skal initiere det urbane forekommer spændende. Og en plantænkning henover

Skov som infrastruktur

Stefan Darlan Boris' ph.d.-afhandling 'Urban skov og landskabsinfrastruktur' fokuserer på skoven som landskabsinfrastruktur fra et designorienteret perspektiv. Skoven, byen og landskabet betragtes ikke som afgrænsede domæner, men som integrerede dele af den grænseløse bys 'fragmenterede urbane landskaber'.

Stefan Darlan Boris peger på behovet for en udvidelse af begrebet landskabsinfrastruktur og gør op med det traditionelle paradigme, hvor skoven entydigt betragtes som 'et søndagslandskab'. Han peger i stedet på skoven som mulighedsrum for handlingsorienterede udvekslinger, et fælles domæne mellem den enkelte og den grænseløse by, hvor interaktion mellem mennesker, steder og ting finder sted.

På baggrund af sin begrebsudvidelse af landskabsinfrastruktur beskriver han skoven som et grænseting i den grænseløse by, hvor skoven som hverdagslandskab skaber forbindelse mellem den enkelte, andre mennesker og den grænseløse by, netop fordi den adskiller.

kommunegrænserne forekommer nødvendig.

Alligevel melder tvivlen sig, når talen er om en systemtænkning, hvor helhed og del er symbiotisk forbundne. Hvordan indretter man sig med byer og bygninger i sten og beton? Hvordan reagerer helheden her, når delen påvirkes?

Naturen kan med fordel få mere plads i byen, men skal bymæssigheden også gives plads i naturen? Skal vi have mere bymæssigt roderi, flimmer og fragmentering på bekostning af landskab og natur? Sådanne tvivlrådige tanker meldte sig allerede ved afslutningen, mens professor Gertrud Jørgensen reciterede "Grøn er vårens hæk", Poul Martin Møllers snart 200 år gamle Aprilvise.

Se oplæg fra konferencen og baggrundsartikler på www.byplanlab.dk ■

Skarpere og mere fokuseret

Formuleringerne er skarpere, visionerne mere præcise og samarbejdet mellem region og kommuner er langt bedre i 2. generation af de regionale udviklingsplaner.

Af journalist Claus Leick

Det er et langt bedre planlægningsværktøj, som nu er på vej til at blive vedtaget i regionerne, end 1. generation af de regionale udviklingsplaner (RUP). Forarbejdet har været helt forskelligt fra for fire år siden, hvor region og kommuner var usikre på hinanden og ikke helt havde opdaget nødvendigheden af et stærkt ejerskab til RUP'erne, hvis de efterfølgende skal kunne bruges til noget.

"De nye regionale udviklingsplaner udtrykker, at region og kommuner har lært, at hvis vi skal have et stærkt planredskab, vi kan bruge, fx i forhold til de statslige myndigheder, så har vi brug for hinanden", siger formanden for Region Midtjylland, Bent Hansen (A), der også er formand for Danske Regioner. Han beskriver de nye RUP'er som langt mere konkrete end 1. generation.

Samme opfattelse har Anders G. Christensen (V), der repræsenterer de 19 midtjyske kommuner i Det Kommunale Kontaktråd (KKR), der har forhandlet og samarbejdet med regionen om den nye RUP.

Ikke spille med musklerne

"Vi har haft en rigtig god proces, hvor der ikke har været behov for at spille med musklerne over for hinanden, men hvor vi har lyttet til hinanden med en fælles ambition om at lave en plan, der kan styrke udviklingen af hele regionen", siger Anders G. Christensen.

Han mener, at region og kommuner nu har fundet den rigtige formel på en plan,

som også efterfølgende vil blive brugt – fx i kommunerne, hvor den vil understøtte og påvirke kommuneplaner og planstrategier.

Politisk har KKR og regionen haft en række forhandlinger om de endelige prioriteringer. Forud har en administrativ styregruppe af kommunaldirektører og embedsmænd fra regionen skabt grundlaget for en fælles plan.

"Den kan blive et meget stærkt politisk redskab, når vi skal tale vores sag i forhold til de statslige myndigheder. Det giver politisk styrke, når vi ikke løber i hver sin retning"

Bent Hansen, formand for Region Midtjylland og Danske Regioner

Stærkt politisk redskab

RUP'en bliver et stærk arbejdsredskab i alle små og store beslutninger i de næste mange år, vurderer Bent Hansen, der også ser planen som et meget vigtigt politisk redskab til at markere midtjydernes ønsker og holdninger i forhold til de centrale myndigheder.

"Med den nye generation af RUP'en er

Regionale udviklingsplaner

Den regionale udviklingsplan udarbejdes hver 4. år af regionen. Udviklingsplanen er en fælles, langsigtet udviklingsstrategi, som skal sikre sammenhæng mellem statens og kommunernes planlægning og forskellige beskæftigelses- og udviklingsstrategier mm.

Den regionale udviklingsplan er ikke en konkret plan med udpegninger på kort, men er en mere overordnet strategisk plan, som udstikker nogle retningslinjer, kommunerne skal følge i deres planlægning.

Den regionale udviklingsplan skal jf. planloven beskrive en ønskelig fremtidig udvikling for regionens byer, landdistrikter og udkantsområder inden for temaerne:

- Natur og miljø, herunder rekreative formål
- Erhverv, inklusiv turisme
- Beskæftigelse
- Uddannelse
- Kultur

Desuden skal den redegøre for:

- sammenhængen til statens og kommunernes planer for infrastrukturen
- det grænseregionale samarbejde
- de handlinger, der sættes i værk for at følge op på planen

Forslaget til den regionale udviklingsplan skal offentliggøres inden for de første to år af valgperioden og skal i offentlig høring i mindst 8 uger.

Se mere på: www.naturstyrelsen.dk, www.regioner.dk, www.retsinformation.dk

vi klart blevet stærkere. Den kan blive et meget stærkt politisk redskab, når vi skal tale vores sag i forhold til de statslige myndigheder. Det giver politisk styrke, når vi ikke løber i hver sin retning, men er enige om, hvor vi vil hen”, forklarer Bent Hansen.

Han mener i øvrigt, at RUP'erne fra de fem regioner kan blive et nyt og værdifuldt input i statens egen strategi, når der skal arbejdes med landsplanlægningen. Med de nye forbedrede RUP'er får både kommuner og stat den strategiske tænkning ind i deres planlægning, fordi de gennem RUP'erne kan læse om de overordnede visioner og målsætninger i de fem regioner på en måde, som de hidtil ikke har kunnet.

”Regioner og kommuner har fået et stærkt kort på hånden, der også vil gøre det vanskeligere fremover at spille os ud mod hinanden”, konstaterer Bent Hansen.

Kursen er lagt – nu fortsætter samarbejdet

”Under udarbejdelsen af den nye regionale udviklingsplan har vi kunnet bygge videre på det tætte og tillidsfulde samarbejde med kommunerne, som vi opnåede under tilblivelsen af den første regionale udviklingsplan i 2007.

Det betyder, at vi denne gang har turdet skærpe vore målsætninger og forventninger til hinanden. Der er behov for at arbejde sammen for at kunne imødegå vore fælles udfordringer og realisere vores fælles vision.

Nu har vi det dialogværktøj, som den regionale udviklingsplan skal være”.

Bent Hansen i forordet til 'Forslag til regional udviklingsplan 2012 for Region Midtjylland'

”Selvfølgelig kunne vi være blevet endnu skarpere, hvis vi ikke skulle finde kompromisser. Men processen og resultatet er langt bedre end for fire år siden”

Anders G. Christensen, repræsentant for de 19 midtjyske kommuner i Det Kommunale Kontaktråd

Få kompromisser

At blive enig om klare og skarpe mål kræver, at især kommunerne er villige til at blive enige om en overordnet strategi, hvor der ikke er plads til alle særinteresser. Det kan være en udfordring og faren er, at det ender med vage mål, fordi man kun har kunnet blive enige om laveste fællesnævner.

Men sådan har forhandlingsforløbet ikke været blandt de 19 kommuner i Region Midtjylland.

”De 19 kommuner har fra start haft en fælles forståelse for, at hvis vi skal nå nogle mål, er vi nødt til at samarbejde, stå sammen og finde kompromisser. Og det har vi gjort – også uden at stå med noget til slut, der er for tyndt”, forklarer Anders G. Christensen.

Han nævner især de fælles mål for infrastrukturen som et emne, hvor kommunerne har vidt forskellige interesser. ”Her har kommunerne ikke insisteret på at få hver deres stump motorvej med i planen, men har langt hen ad vejen løftet sig op i fugleperspektiv og peget på de løsninger, som er bedst for hele regionen”.

”Selvfølgelig kunne vi være blevet endnu skarpere, hvis vi ikke skulle finde kompromisser. Men processen og resultatet er langt bedre end for fire år siden”, konkluderer Anders G. Christensen.

Anders G. Christensen (V) repræsentant for de 19 midtjyske kommuner i Det Kommunale Kontaktråd. Foto: Per Rask

Bliver allerede brugt

Infrastruktur, klimatilpasning, turisme, sundhed og uddannelse er nogle af de områder, hvor den midtjyske RUP markerer sig skarpt. Og visionerne er allerede godt på vej til at forplante sig i den kommunale planlægning – endda før RUP'en er endeligt vedtaget.

”Forarbejdet med RUP'erne har allerede forplantet sig i den kommunale planlægning, og selvom RUP'en først er på vej til formel godkendelse, har den for længst sat sine fodaftryk i kommunernes planlægningsafdelinger”, siger Anders G. Christensen.

Det betyder, at de kommuneplaner, som kommunerne er godt gang med og som skal være klar i 2013, på en lang række punkter vil afspejle intensionerne og målsætningen i RUP'en. ”Men der er selvfølgelig også ting, som ændrer sig hele tiden. Fx går det nogle gange stærkt, når det gælder infrastruktur. Her er det godt at have en klar vision, selvom resultatet kan ende med at se anderledes ud”.

Jo længere vestpå jo stærkere

RUP'erne i de fem regioner er ikke ens, men hver for sig og tilsammen vil de blive vigtige redskaber i den fremtidige planlægning – i kommuner, regioner og nationalt.

”Regioner og kommuner har fået et stærkt kort på hånden, der også vil gøre det vanskeligere fremover at spille os ud mod hinanden”

Bent Hansen, formand for Region Midtjylland og Danske Regioner

”Det bliver sværere at samle magten på Slotsholmen, fordi vi nu har et meget klarere billede af, hvor vi vil hen i regionerne”, siger Bent Hansen.

Han konstaterer dog samtidig, at de fem RUP'er er forskellige.

”Jo længere vi kommer væk fra hovedstaden, jo stærkere bliver oplevelsen af, at det er nødvendigt at markere sig skarpt og præcist”.

Nye samarbejder

Det er i øvrigt ikke kun i den kommunale planlægning og landsplanlægningen, at de nye RUP'er kommer til at sætte deres spor.

Bent Hansen forestiller sig, at de vil være med til at sætte dagsordenen i en række nye samarbejder, som forhåbentligt vil opstå i kølvandet på den endelige vedtagelse af de fem RUP'er. Han peger på klima, turisme, uddannelse og erhvervsudvikling som nogle af de områder, hvor RUP'erne kan blive den konkrete anledning til at starte nye samarbejder med andre organisationer end de regionale og kommunale.

Anders G. Christensen er enig og peger på, at der fx i forhold til regionale turismeprojekter og arbejdet med vandplanerne allerede er sket en ændring i retning af mere samarbejde på tværs. ■

Bent Hansen (A) formand for Region Midtjylland og Danske Regioner. Foto: Region Midtjylland

Indsatsområder i Region Midtjyllands RUP

- **Klimatilpasning** I 2030 er klimaændringerne offensivt varetaget, og vi har omsat udfordringer til nye forretningsmuligheder og samfundsmæssige forbedringer
- **Miljø og energi** I 2030 er vi på højt internationalt niveau med bæredygtig ressourceanvendelse. Miljøvenlig innovation har styrket konkurrenceevnen hos virksomheder og vidensinstitutioner i regionen
- **Uddannelse** I 2030 har alle borgere mulighed for uddannelse, med et uddannelsesudbud der fleksibelt og sammenhængende tilgodeser den enkeltes og samfundets behov for viden og kompetencer
- **Byer og landskab** I 2030 indgår byer i samarbejde med deres opland og andre byer for at styrke hinanden og generere bæredygtig udvikling. Vi har sikret rent grundvand, samt fremmet de landskabelige kvaliteter
- **Mobilitet** I 2030 er der fri tilgængelighed for borgere, varer og informationer. Vej- og banenettet er udbygget, og vi har miljøvenlig kollektiv transport samt et fintmasket digitalt højhastighedsnetværk
- **Erhverv og turisme** I 2030 er der skabt et globalt konkurrencedygtigt erhvervsliv, der baserer sig på bæredygtig vækst og har formået at omsætte samfundets udfordringer til forretning
- **Kultur** I 2030 er alle opsat på at bringe kreative kompetencer i spil. Alle har mulighed for og lyst til at deltage i kulturlivet i regionen, og her er gode rammer for kulturel og kunstnerisk udvikling
- **Sundhed** I 2030 tilbydes en sammenhængende sundhedsindsats på højt internationalt niveau og med fokus på at fremme borgernes mulighed for trivsel

Fra infrastruktur til kompetenceløft

– De Regionale Udviklingsplaner

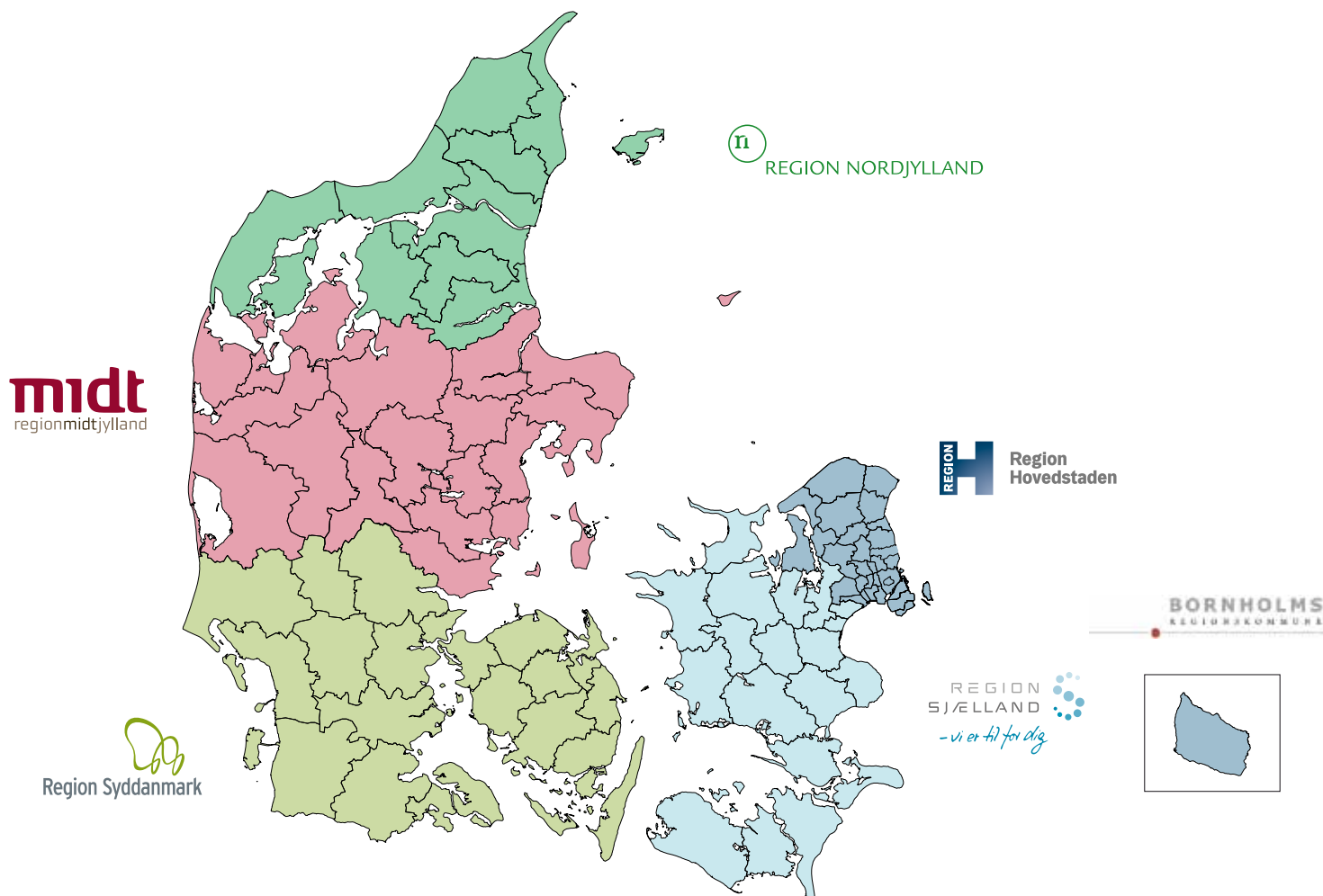
De regionale udviklingsplaner er eller har lige været i høring. Byplan Nyt har kigget nærmere på de seks planer. Vi giver dig her et overblik over, hvilke indsatsområder regionerne arbejder med, hvad udfordringerne er og eksempler på, hvordan det udmøntes i konkrete projekter.

Af Marie Partoft, Dansk Byplanlaboratorium

De regionale udviklingsplaner (RUP) adresserer de regionale og lokale vækstvilkår på et overordnet strategisk niveau. De er regionernes redskab til at facilitere det brede samarbejde mellem regionens kommuner og samarbejdet på tværs af sektorer. De første regionale udviklingsplaner blev vedtaget i 2007. Nu er anden

runde i høring eller vedtaget. Planerne giver på den ene side et øjeblicsbillede af, hvilke udfordringer regionerne vurderer, de står overfor lige nu. På den anden side er de regionale udviklingsplaner vigtige strategiske værktøjer med et langt sigte. Flere af RUP'erne indeholder derfor også langsigtede visioner, der kigger frem mod

2020, 2030 eller helt frem mod 2100. Alle RUP'erne arbejder med fælles værdier inden for bæredygtighed, viden/kompetenceudvikling og samarbejde/nye organisationsformer. Vi giver dig her et overblik over regionernes indsatsområder, udfordringer og et lille indblik i et konkret spydspidsprojekt. ■

Region Nordjylland: Hele Nordjyllands plan for fremtiden

Har været i høring fra januar til marts og forventes vedtaget i maj.

Regionen udpeger 5 indsatsområder: Det innovative Nordjylland, det kompetente Nordjylland, det forbundne Nordjylland, det attraktive Nordjylland, det grønne Nordjylland. Desuden identificerer regionen 3 megatrends, der har afgørende betydning for udviklingen regionen: Demografi, globalisering og klima & energi.

Et af Region Nordjyllands spydspidsprojekter omhandler den sundhedsvidenskabelige og sundhedsteknologiske forskerpark Eir. I samarbejde med Aalborg Universitet vil regionen støtte og udvikle den forskningsbaserede forretningsudvikling. Formålet med projektet er at styrke erhvervsrelationer med forskningsaktiviteter. Projektet falder inden for initiativerne om både innovation og kompetenceudvikling. Se mere på www.rn.dk/RegionalUdvikling/StrategierOgPlaner/RUP/ og læs om planerne for supersygehuset i Region Nordjylland på side 16.

Region Syddanmark: Det gode liv som vækstskaber

Har været i høring til marts og forventes vedtaget i april.

Målet er attraktive rammer for det gode liv, og de udfordringer, som regionen vurderer, at de står overfor er: lav vækst, lav produktivitet, og at der bliver færre til at forsørge flere. Drivkraften for samarbejdet er bl.a. viden om de fælles udfordringer og muligheder.

Region Syddanmarks Plan har 4 regionale initiativer: Viden, Uddannelse, Infrastruktur, mobilitet og klima. "Viden til vækst" er overskriften for det første emne. Målet er her at opbygge en fælles vidensbank og at gå i dybden med områdespecifikke analyser – fx vil man se nærmere på byroller og byfunktioner i Sydvestjylland og videnserhverv på Fyn. Vækstforums erhvervsstrategi er integreret i planen, der på den måde fungerer som en dagsorden og et mødested for hele den syddanske indsats.

Læs mere på www.detgodeliv.regionsyddanmark.dk/regional-udviklingsplan og læs artiklerne om regionens byanalyser på side 18 og 19.

Region Hovedstaden: Vi gir Nordeuropa et nyt gear

Er i høring til maj og forventes vedtaget i juni.

Regionen arbejder med temaerne: Erhverv, uddannelse, klima og trafik. Region Hovedstaden henviser i RUP'en til en OECD rapport fra 2009, der peger på fire centrale udfordringer for hovedstadsområdet: Mangel på velkvalificeret arbejdskraft, middelmådig innovationsevne, haltende attraktionsværdi og utilstrækkelig politisk handlekraft og koordinering af strategier.

En fælles trafikaftale mellem regionen og KKR Hovedstaden er et af regionens spydspidsprojekter. Aftalen peger på konkrete initiativer til infrastrukturforbedringer, der er nødvendige for at sikre hovedstadens internationale konkurrenceevne.

Se mere på www.regionh.dk og læs også om hovedstadsregionens klimastrategi på side 14.

Region Midtjylland: International vækstregion i et sammenhængende Danmark

Har været i høring fra december 2011 til marts i år og forventes vedtaget i løbet af sommeren.

Regionen udpeger 8 indsatsområder: Klimatilpasning, miljø og energi, uddannelse, byer og landskab, mobilitet, erhverv og turisme, kultur og sundhed. Regionens indsatsområder spiller op mod de overordnede udfordringer som regionen har identificeret: Globalt klima, uddannelse, demografi, økonomi og sundhed.

I Region Midtjyllands klimaplan lægger man meget vægt på at forsøge at skabe jobs og nye erhvervs muligheder ud fra den viden og erfaring, der kommer ud af at arbejde med klimatilpasningen. Uddannelse, erhverv, turisme, kultur og sundhed er også knyttet op på klimaindsatsen i Region Midtjylland.

Se mere på www.RUP2012.rm.dk og læs om Region Midtjyllands arbejde med RUP'en på side 9.

Region Sjælland: Den regionale Udviklingsstrategi

Har været i høring i efteråret 2011 og er vedtaget i januar 2012.

Regionens indsatsområder har følgende overskrifter: "Talent, ildhu og nytænkning", "Byg på regionens styrker – Region Sjælland går foran", "Kompetenceløft på alle niveauer" og "Region Sjælland som bindeled". Region Sjælland identificerer følgende udfordringer som afsæt for indsatserne: Globale økonomiske udfordringer, klimaforandringer, flere ældre og flere livsstilssygdomme, færre unge, der gennemfører en længerevarende uddannelse og den fælles globale ressourcekrise.

Region Sjællands "Kompetenceparat2020" er et spydspidsprojekt inden for uddannelsestemaet, der arbejder for et kompetenceløft af regionens borgere. Det sker i samarbejde med uddannelsesinstitutioner og arbejdsmarkedets parter. Se mere på www.regionsjaelland.dk og læs om Region Sjællands initiativer vedrørende infrastruktur på side 15.

Bornholms Regionskommune: Bornholms Udviklingsplan 2012

Er i høring til maj og forventes vedtaget i juni.

Regionskommunens indsatser falder inden for følgende overordnede visioner: Et godt og aktivt liv for alle, Bornholm som videnssamfund, grøn bæredygtig ø og økonomisk bæredygtig ø. I RUP'en identificerer Bornholms Regionskommune både nogle globale udfordringer og nogle lokale rammebetingelser, som udfordrer disse visioner: De globale udfordringer er: Klimaforandringerne og den økonomiske krise.

De lokale udfordringer er i høj grad den isolerede beliggenhed, som påvirker bl.a. erhvervsudvikling og uddannelsesmuligheder samt faldende befolkningstal og en ændret befolkningssammensætning med flere ældre og færre unge. "Bright Green Test Island" er et af regionskommunens spydspidsprojekter. Det handler om, at gøre Bornholm til det foretrukne sted for fuldskala test af ny grøn teknologi. Se mere på: www.brk.dk

Vand kender ikke kommunegrænser

Hovedstadsregionens nye klimastrategi forventes vedtaget her i foråret. Med den i hænderne har de 29 kommuner i regionen nu en klar målsætning for den fælles indsats.

Af journalist Laura Engstrøm

Mange kældre er endnu ikke helt kommet sig oven på sommerens heftige skybrud. Det blev mere end tydeligt, at kloaksystemet i hovedstaden ikke er gearet til store, pludselige regnskyl.

Det Kommunale Kontaktråd (KKR) og Region Hovedstaden har dog været forudseende og allerede i 2009 besluttede de, at der skulle laves en klimastrategi for regionen. Den har netop været til høring i regionens 29 kommuner og forventes vedtaget i løbet af foråret. Klimastrategien indgår som en væsentlig del af temaet "klima" i Region Hovedstadens udviklingsplan.

Det er oplagt for ikke at sige nødvendigt at samarbejde på tværs af kommunegrænserne om et emne som Klima. For, som Lars Gaardhøj (S), der er formand for Miljø- og grøn vækstudvalget i Region Hovedstaden, siger: "Vand kender jo ikke grænser, og slet ikke kommunegrænser". Nabokommunerne samarbejder allerede nu om, hvor uønsket regnvand skal ledes hen, og med den nye klimastrategi gør det det lettere at finde fælles fodslag ud fra de vedtagne mål.

"Nogle kommuner ligger jo højt og har ikke været påvirket af de større vandmængder. De kunne selvfølgelig vælge ikke at gå så meget op i den nye klimastrategi. Men heldigvis er vi jo solidarisk indstillede i Danmark, så vi fokuserer på fælles løsninger", siger Lars Gaardhøj.

Grøn vækst i topklasse

Visionerne for klimastrategien er klare: I 2025 skal hovedstadsregionen være den mest klimaberedte og energieffektive region i Danmark. Det skal være 'grøn vækst i topklasse', som der står i oplægget.

Strategien er inddelt i fem spor (se boks) med flere konkrete mål. Et af dem er at lave et fælles energisystem baseret på vedvarende energi for hele regionen. Et andet at gøre det nemt at køre i elbil, forklarer Lars Gaardhøj:

"Som det er nu, har stort set alle kommuner i hovedstadsregionen sit eget forsyningsnet og sine egne forsyningskilder. Det er vores vision at lave et sammenhængende energiforsyningsystem for hele regionen baseret på vedvarende energi. Men det er lidt kompliceret, for der er mange aktører, og der står mange interesser på spil. Visionen er et bud på, hvordan vi ville gøre i dag, hvis vi så bort fra de nuværende energiselskaber og interesser", forklarer udvalgsformanden. "Et andet oplagt projekt er at lave et samlet system af ladestander til elbiler. Det vil vi koble sammen i et smart grid, så vi kan bruge den strøm, vindmøllerne producerer om natten i stedet for at eksportere det billigt, som det sker nu". Målet er, at 25 procent af hovedstadsregionens offentlige bilpark skal bestå

Hovedstadens klimastrategi har fem spor:

1. En klimaberedt region
2. Klimavenlig transport
3. Omstilling af energisystemet
4. Energieffektive bygninger
5. Klimavenligt forbrug og indkøb

af elbiler om tre år, og at der til den tid skal være 12 000 elbiler i regionen, både private og offentlige.

Frivilligt samarbejde

Udvalget bag klimastrategien har endnu til gode at se, hvordan samarbejdet mellem regionens 29 kommuner forløber. Nogle kommuner har åbenlyse problemer som luftforurening, trængsel og et presset kloaksystem, andre har ikke de store gener fra det ændrede vejrlig – endnu. Klimastrategien lægger op til, at kommunerne skal bidrage med, hvad de kan. De forpligter sig ikke.

"Der er ikke en indbygget paragraf om, at vi kan smide nogen ud, hvis de ikke samarbejder eller opfylder kravene. Det er tænkt som et positivt, frivilligt samarbejde", siger Lars Gaardhøj. ■

2 hurtige til borgmester i Fredensborg Kommune Thomas Lykke Pedersen

Hvad skal der til for at få et frivilligt samarbejde om klima til at fungere?

Politisk vilje og nogle lokale politikere, der brænder for klima. Der skal være ildsjæle, og det ved jeg, at der er i hovedstadsregionen.

Hvad bliver de største udfordringer i forbindelse med klimaområdet de næste 4 år?

Først og fremmest afdækning og udredning af, hvor der er fare for oversvømmelser. Derudover er der nogle barrierer i forhold til forsyningselskaberne. Jeg så gerne vi kunne udvide grænserne for, hvad forsyningselskaberne må investere i, når det handler om klimatilpasning i kommunerne.

Bindeled mellem vækstcentre

Generelt pendler Region Sjællands pendlere længst af alle i Danmark for at komme på arbejde.
Illustration: Region Sjælland

Infrastruktur spiller en betydelig rolle i Region Sjællands udviklingsstrategi. Det gælder både i forhold til naboregionerne og internt i regionen. Femern Bælt-forbindelsen er et eksempel på, at regionen ser sig som bindeled mellem store europæiske vækstcentre som København, Stockholm, Oslo, Berlin og Hamborg.

Af kommunikationsrådgiver Niels Helberg

Vi lever i samspil med omverdenen - åbenhed, samarbejde og tværkulturelle kompetencer er regionale dyder. Med dette udgangspunkt for den regionale udviklingsstrategi bliver det centralt for Region Sjælland både at arbejde for at styrke forbindelserne til naboregionerne og at udnytte forbindelserne til at skabe vækst og udvikling i regionen selv.

Regionale mål

Tre ud af ti målsætninger i den regionale udviklingsstrategi vedrører direkte eller indirekte infrastrukturen.

"Infrastruktur er et højaktuelt emne her i regionen", siger udviklingschef Tonni

Tre ud af ti målsætninger i Region Sjællands udviklingsstrategi vedrører infrastruktur

- God tilgængelighed i alle dele af regionen. Der skal tiltrækkes statslige trafikinvesteringer, og der skal arbejdes for et sammenhængende kollektivt trafiksystem.
- Aktiv udnyttelse af placeringen som bindeled i udviklingskorridoren mellem Øst- og Vestdanmark. Regionen indgår i en række aktiviteter vedrørende infrastruktur, erhvervsudvikling og arbejdskraftens mobilitet på tværs af grænserne til danske og udenlandske regioner.
- Fremme af den interregionale brobygning i form af internationale samarbejdsaftaler for virksomheder og institutioner.

Kragh, Region Sjælland. "I kraft af vores beliggenhed som bindeled mellem store vækstcentre har det stor betydning for os, at infrastrukturen udvikles, og at vi i regionen får mest muligt ud af projekterne i forhold til erhvervsudvikling, beskæftigelse og mobilitet".

Tonni Kragh understreger, at der som grundlag for initiativerne er fuld enighed mellem regionen og kommunerne, hvad angår behov for og prioritering af infrastrukturprojekter.

"Det har stor betydning for os, at infrastrukturen udvikles, og at vi i regionen får mest muligt ud af projekterne i forhold til erhvervsudvikling, beskæftigelse og mobilitet"

Tonni Kragh, Udviklingschef Region Sjælland

Femern Bælt som omdrejningspunkt

Region Sjælland indgår i et strategisk samarbejde med Region Hovedstaden, Region Skåne, Slesvig-Holsten og Hamborg - det såkaldte STRING-samarbejde. Formålet er at arbejde for regional vækst og udvikling på tværs af grænserne mellem Nordtyskland, Danmark og Sydsverige. Visionen er en nordeuropæisk

grøn vækstkorridor, der bidrager til viden, vækst og velfærd i hele Nordeuropa.

Femern Bælt forbindelsen er et godt eksempel på, at regionen satser massivt på infrastrukturen og de store anlægsinvesteringer, der tilføres regionen. Det er et klart mål, at erhvervsudvikling og beskæftigelse skal boostes maksimalt i anlægsperioden.

Femern Belt Development er et udviklingselskab, som skal sikre, at borgere og virksomheder i Region Sjælland får det størst mulige udbytte af den faste forbindelse før, under og efter anlægsfasen. Selskabets interessenter er - ud over Region Sjælland - 12 kommuner i området, Dansk Industri og LO. Opgaven består i at koordinere den regionale indsats her og nu, i byggefasen og i den efterfølgende driftsfasen. Udfordringerne er dels at fremsætte regionale synspunkter i forbindelse med projektets udformning, og dels at sikre, at en stor del af arbejdskraften og underleverandørerne kommer fra regionen.

Sjælland baner vejen frem

Et andet initiativ inden for emnet infrastruktur er trafikudspillet "Sjælland baner vejen frem" fra november 2011. Det er lavet af regionens 17 kommuner og Region Sjælland i fællesskab som en fortsættelse af et tidligere fælles udspil til Infrastrukturkommissionen i 2008. Udspillet skitserer en samlet trafikalløsning, der bl.a. skal forbedre vilkårene for de ca. 100.000 daglige pendlere mod Region Hovedstaden og udvikle trafikkorridoren mellem Hamborg og Skåne. ■

Et nyt tyngdepunkt i byen

Et nyt supersygehus i det østlige Aalborg kan blive det nye centrum i en bydel, der i dag ikke hænger sammen. Både i Aalborg og Aarhus mener kommunens planlæggere, at det nye sygehus er en gevinst for byen og fremmer den kommunale planlægning.

Af journalist Claus Leick

Lige nu afventer Region Nordjylland og Aalborg Kommune resultatet af projektkonkurrencen om det nye supersygehus i den østlige del af den nordjyske hovedstad. Men den er en mindre detalje i den overordnede planlægning, hvor regionens nye sygehus bliver en gevinst og drivkraft for den kommunale planlægning i Aalborg Kommune.

Passer ind i planerne

"Det nye Universitetshospital i Aalborg Øst passer på en lang række områder rigtig godt ind i de planer, som vi har i kommunen," forklarer Torben Kjeldgaard Larsen, der er civilingeniør i Aalborg Kommunes planlægningsafdeling og arbejder med planlægningen af det nye sygehus.

Det nye hospital bliver placeret på et areal tæt ved Aalborg Universitet, som egentlig var reserveret til udvidelse af universitetet. Og det er en god idé.

"Et stort sygehus passer rigtig godt ind i vores visioner om at samle store videnvirksomheder i den østlige del af byen i en ny vækstakse", forklarer Torben Kjeldgaard Larsen.

Placeringen spiller også rigtig godt sammen med to andre byprojekter, som Aalborg Kommune arbejder med.

En samlende funktion

Det ene – "City in between" – handler om at få skabt en ny bydel mellem de mindre nabobyer Klarup og Sejlflod

og det østlige Aalborg. Her vil det nye hospital skabe sammenhæng og understøtte projektet bl.a. ved, at der bliver mulighed for ny bosætning tæt på hospitalet.

Det andet byprojekt har fokus på at gøre en eksisterende bydel mere attraktiv. Og her kan det nye hospital få en central og måske samlende funktion.

"Aalborg Øst er præget af meget socialt boligbyggeri og de problemer, der følger med. Desuden bliver bydelen oplevet meget opdelt. Derfor er der en række konkrete projekter i gang for at gøre området mere attraktivt", forklarer Torben Kjeldgaard Larsen.

Ideen er at tiltrække andre beboere til området, så sammensætningen bliver

mere blandet. Det er der allerede fuld gang i gennem opførelsen af nye ungdomsboliger og forskellige projekter i boligforeningerne, der skal gøre det mere spændende at bo i Aalborg Øst.

"Det nye hospital kan her få en central rolle som noget, der kan få bydelen bundet sammen på en bedre måde. Og måske endda blive det naturlige centrum, som ikke findes i dag".

Torben Kjeldgaard Larsen peger også på en række andre planer, hvor hospitalet vil understøtte de kommunale visioner og planer. Det gælder fx planerne om en letbane i Aalborg og vejudbygningsplanerne i Aalborg Syd, hvor det nye hospital forbindes til motorvejsnettet og midtbyen. "Forhistorien er, at vi har været i en tæt dialog med regionen om at finde den bedste placering, hvilket vi synes er lykkedes".

Nye sygehuse for 41 mia. kr.

Frem mod 2020 gennemfører regionerne 16 sygehusprojekter, heraf byggeri af seks helt nye sygehuse. Målet er bedre og mere sammenhængende patientforløb, øget patientsikkerhed, effektivisering og højere kvalitet. Der bygges nye sygehuse i Aalborg, Gødstrup ved Herning, Aarhus, Odense, Hillerød og Køge. Den samlede ramme er 41,6 mia. kr., der finansieres af Kvalitetsfonden (staten) og regionerne.

Læs mere om byggerierne på: www.godtsygehusbyggeri.dk

Perspektiver for centrum

I det centrale Aalborg, har sygehuset i dag til huse på flere adresser. Hvad der skal ske med de eksisterende bygninger er endnu ikke afgjort.

"Medicinerhuset er nyt og vil nok blive i centrum en del år frem. Men der er spændende perspektiver i de øvrige, store byggerier, når de på et tidspunkt bliver ledige til andre formål. Hvad der skal ske her, og hvilken betydning, det vil få for centrum, er det dog for tidligt at sige noget om".

To teams gik videre i projektkonkurrencen om Aalborg Universitetshospital. Her er konsortiet Indigos forslag. Illustration: Indigo

Kommunens ansvar uden for murene

I planlægningen af det nye universitetshospital er der dog også flere udfordringer at tage fat på.

"Region Nordjylland er som bygherre mest optaget af få indrettet et godt hospital og lægger energien i at udvikle projektet "inden for murene". En af udfordringerne for os som byplanlæggere er at skabe sammenhængen mellem det, der sker inden for murene, det der sker mellem bygningerne og det der sker i bydelen," siger Torben Kjeldgaard Larsen. "Bydelens interne strukturer skal gentænkes med placeringen af så væsentlig en funktion. En anden udfordring er at få bydelens rolle i byen redefineret i lyset af, at tyngdepunktet i byen påvirkes af at en så stor og væsentlig funktion flytter fra midtbyen til forstaden".

Lettere at realisere kommunale planer

Listen med fordele er også lang, når planlæggerne i Aarhus Kommune skal vurdere betydningen af det nye Aarhus Universitetshospital, Skejby. "Udbygningen af Skejby passer som fod i hose med vores planer. Og på en række områder vil hospitalet endda gøre det nemmere for os at realisere de kommunale planer for fremtidens Aarhus," forklarer Niels-Peter Mohr, der er afdelingsarkitekt i kommuneplanafdelingen i Aarhus Kommune. Et eksempel er den østjyske letbane,

hvor 1. etape kommer til at køre lige til hospitalets hoveddør. Også kommunens planer om fire nye byområder får et ekstra pust med det nye supersygehus. To af dem er nemlig planlagt fem minutters kørsel fra hospitalet.

At Universitetshospitalet er placeret i nærheden af et erhvervsområde, hvor der bl.a. bliver satset på videnvirksomheder og uddannelsesinstitutioner, der arbejder sammen med hospitalet, får også kun positive ord med fra den kommunale planafdeling.

Fremrykker udviklingsplaner

"Samtidig bliver vejstrukturen i området forbedret. Dette var planlagt, men bliver nu fremrykket og vil sikre en bedre trafikafvikling i området - også for andre trafikanter end dem med ærinde på hospitalet", fortæller Niels-Peter Mohr. Han ser også store muligheder i de to ældre hospitalsbyggerier i den centrale del af Aarhus, som bliver ledige efterhånden som hospitalet i Skejby tager over. "Vi får med de ledige områder og bygninger mulighed for at udvikle og fortætte i midtbyen. Dels kan vi sikre en udbygning af Aarhus Universitet på det område, hvor Kommunehospitalet ligger i dag, og dermed holde universitetsudviklingen i midtbyen. Dels kan vi fremme flere centrale boliger og arbejdspladser ved at omdanne området ved Amtssygehuset". ■

Region og kommune i tæt samarbejde

Som bygherre på det store nye universitetshospital i Aalborg har Region Nordjylland allerede i plangrundlaget og i konkurrenceprogrammet lagt stor vægt på at skabe kvalitet i det kommende byggeri.

"Det er et stort bynært område, som regionen over en årrække bebygger med op til 350.000 m². Det er derfor vigtigt at sikre områdets by- og landskabsmæssige kvaliteter i form af blandt andet grønne områder, god infrastruktur med stiforbindelser og kollektiv transport", siger Niels Uhrenfeldt, projektchef for Nyt Aalborg Universitetshospital.

Udover hospitalet kommer området også til at rumme universitetsbygninger til Aalborg Universitets Sundhedsvidenskabelige Fakultet samt en række regionale sundhedsfunktioner som Psykiatri, sygehusapotek, centraldepot mv. "Regionen har arbejdet tæt sammen med Aalborg Kommune og eksterne konsulentfirmaer om at sikre et solidt planlægningsfundament for det kommende store byggeri. For det vil helt sikkert få væsentlig indflydelse på den by- og erhvervmæssige udvikling i hele den østlige del af Aalborg", fortæller Niels Uhrenfeldt.

Regionale analyser

– hvordan bliver de brugt?

Region Syddanmark har gennemført analyser af henholdsvis de større og de mindre byer i regionen. Det er sket som en opfølgning på den regionale udviklingsplan fra 2008.

Af kommunikationsrådgiver Niels Helberg

Der er gennemført to tværkommunale byanalyser i Region Syddanmark. Formålet har været at kortlægge byernes forskellige identiteter og fremme bosætningskvaliteterne. De udspringer af den forrige Regionale Udviklingsplan og er tænkt som inspiration til kommuner og andre aktørers arbejde med politikker, strategier og planer med relation til byer og bosætning. Den første analyse omfattede de 29 største byer i regionen, dvs. byer med mere end 5.000 indbyggere. Den seneste analyse omfatter 45 byer med mellem 2.000 og 5.000 indbyggere. Mange af disse mindre byer har gennemgået - eller er ved at gennemgå - et rolleskift. Nogle har været kommunale centerbyer i de gamle kommuner og er nu lokalcenterbyer. Andre gennemgår et skifte fra erhvervs- eller handelsbyer til rene bosætningsbyer.

Overblik og udviklingsstrategier

Analyserne giver et samlet overblik over bystrukturen i regionen. Det sker ved hjælp af centrale indikatorer for befolkning, arbejdspladser, detailhandel og bosætning. Men de giver også gode råd til arbejdet med udviklingsstrategier for de enkelte byer. Disse råd er bl.a. baseret på et pilotprojekt som Region Syddanmark og Vejle Kommune har gennemført for Rødding by i samarbejde med borgerne i byen. Byplan Nyt har spurgt i tre kommuner om byanalysens betydning for den kommunale planlægning.

Varde Kommune

I Varde kommune siger teamleder Tove Wolf, at de har kigget på byanalysen med stor interesse, men at den ikke indeholder egentligt nyt for kommunen. "Vi har to

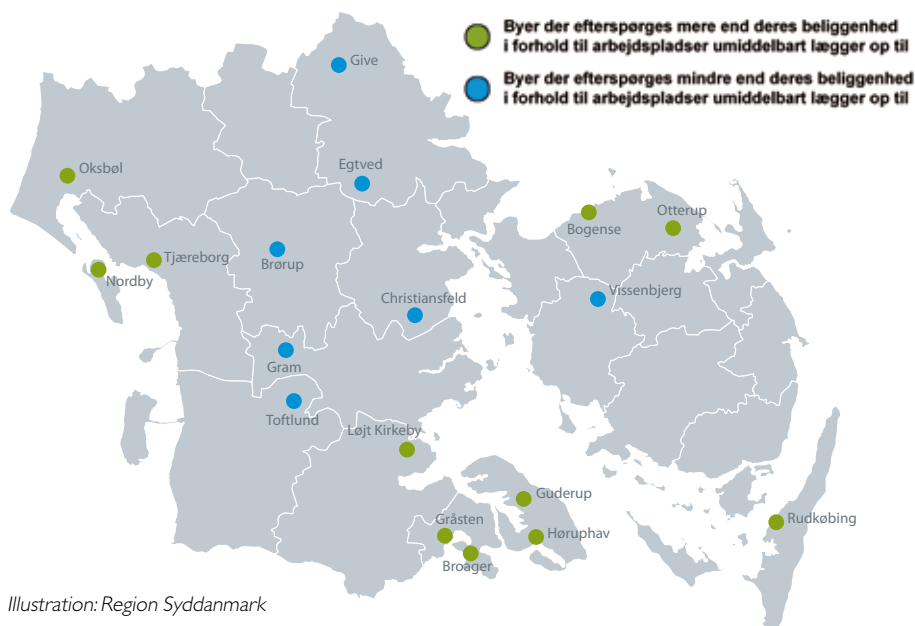

Illustration: Region Syddanmark

byer med i analysen af de mindre byer, nemlig Oksbøl og Ølgod. Det har været interessant at se, hvordan de er placeret i forhold til regionens andre mindre byer, men det giver ikke anledning til her og nu at sætte særlige planlægningsinitiativer i gang", siger hun.

Tove Wolf efterlyser nogle mere fremadrettede synspunkter og forslag omkring udviklingsmulighederne for de mindre og mellemstore bysamfund. Har de en fremtid som andet end boligbyer, og hvilke muligheder har kommunen i sparetider for sammen med borgerne at skubbe udviklingen i den ønskede retning?

Sønderborg Kommune

I Sønderborg Kommune fortæller planlægger Gitte Westphalen Mathiesen, at kommunen vil bruge analysen som et udgangspunkt for at se nærmere på de enkelte byer i den fremtidige planlægning. Det drejer sig om Gråsten, Broager, Guderup, Augustenborg og Høruphav. "Vi har hæftet os ved, at Augustenborg, som er et tidligere kommunecenter, ikke

har flere styrker end tilfældet er", siger hun. "Men byen er højt prioriteret i planlægningen hos os". Til gengæld peger analysen på en række styrkepositioner i Broager, som ifølge Gitte Westphalen Mathiesen giver anledning til planmæssige overvejelser. ■

Viden om vækst i Region Sjælland

I Region Sjælland samarbejder man med Vækstforum om tværgående analyser. Væksthus Sjælland udarbejder årlige overblik over regionale og lokale rammevilkår (VækstTendens) og leverer halvårligt tematiske eller branchespecifikke analyser (VækstIndeks). Publikationerne bygger på data fra centrale registre og interviews med større grupper af virksomheder. Analyserne gennemføres på kommuneniveau og udgør i stigende grad en referenceramme for kommunernes strategiarbejde på erhvervs- og udviklingsområdet.

Et politisk dialogredskab

I Region Syddanmark er der oprettet en internetportal, hvor alle analyser, tal og kort gøres tilgængelige for virksomheder, borgere, beslutningstagere og andre, der har brug for opdateret viden. Byanalyserne indgår i denne sammenhæng.

Af Ellen Højgaard Jensen, Dansk Byplanlaboratorium

Et fælles grundlag for dialog

Rune Stig Mortensen, der er afdelingschef i Region Syddanmark, ser mange fordele i den analytiske tilgang. "Vi er rigtig glade for, at byanalyserne bliver brugt i kommunerne", siger han. "Analyserne er udarbejdet som redskaber til brug for kommunernes arbejde med udviklingsstrategier. Derimod handler de ikke om fysisk planlægning, det er ikke der, deres værdi ligger."

"Til gengæld udgør analyserne et værdifuldt afsæt for strategiudvikling. Vi har oplevet, at det gør en forskel, at regionen ikke kun står for det analyse-mæssige, men også kommer ud og præsenterer og diskuterer på byrådsseminarer, budgetseminarer, strategiseminarer, udviklingsmøder osv. Det åbner for en ny dialog, bl.a. fordi vi kommer udefra og ikke er en del af en by- eller kommunekonkurrence." tilføjer Rune Stig Mortensen. Borgmester Aase Nyegaard (fælleslisten) fra Sønderborg Kommune er også glad for byanalyserne og den debat, de lægger op til. "De sætter tingene i perspektiv. Vi kan tydeligt se, at tingene ikke kommer let", siger hun. "Vi skal arbejde strategisk for at få tingene til at ske – og vi skal arbejde sammen. Fx skal Åbenrå, Tønder og Sønderborg stå sammen for at skabe kritisk masse."

Analyser af de mindre byer viser også, at de gamle rådhusbyer er udfordrede. Her skal der gøres en særlig indsats og skabes en ny identitet. I øjeblikket arbejder borgmesteren fx sammen med regionen

om et nyt sundhedscenter i Nordborg. Det skal der til, hvis de unge læger skal fastholdes.

Også i andre kommuner har regionen hjulpet små bysamfund med deres konkrete strategier. Det gælder f.eks. for Rødding, der ligger i Vejen Kommune, og der er en dialog med Toftlund i Tønder Kommune, hvor der lige som i to andre mindre byer er igangsat et projekt om mobilitet og hverdagstransport. "Regionen kan skabe en særlig dynamik, fordi vi kommer udefra, men det er vigtigt, at processerne er lokalt forankrede", understreger Rune Stig Mortensen. "Det skal være de lokale, der har ejerskabet. Og det har det også været."

"De [analyserne] sætter tingene i perspektiv. Vi kan tydeligt se, at tingene ikke kommer let"

*Aase Nyegaard,
Borgmester i
Sønderborg Kommune*

Områdeinitiativer

I den nye Regionale Udviklingsplan arbejder man nu med 4 områdeinitiativer i henholdsvis Trekantområdet, Sydvestjylland, Sønderjylland og Fyn. I Sydvestjylland fortsætter man bl.a. analysen af byroller og byfunktioner. I forlængelse af de

første udviklingsstrategier i de tidligere centerbyer tilbyder regionen at assistere yderligere et par byer med analyser og strategier.

Det gode Liv-index

"Kan det gode liv måles? Måske ikke, men vi prøver alligevel i Region Syd", fortæller Rune Stig Mortensen. Der er brug for at supplere de hårde data om økonomi og vækst med andre parametre. Indekset, der består af 45 forskellige indikatorer, er inspireret af den russisk-amerikanske psykolog Abraham Maslow, der opstillede menneskelige behov i en pyramide. De mest basale behov er placeret nederst. Elementerne i det gode liv er sundhed, tryghed, relationer og selvrealisering. Rundt om det hele har Region Syd slået en cirkel, der hedder omgivelser. Det er en kategori, der er særlig relevant for planlæggerne. Det gode liv kan naturligvis ikke planlægges, men man kan skabe rammerne for, at det kan udfolde sig. Omgivelserne er defineret som rammerne for Det Gode Liv, på det sted hvor man bor. Det består i høj grad af kvaliteten af det omgivende miljø, adgang til infrastruktur, arbejdspladser, natur og byliv.

Indikatorerne skal for alvor ruller ud til efteråret." Kommunerne vil meget gerne være med i det arbejde. Vi har fået mange positive hørings svar." fortæller Rune Stig Mortensen, der glæder sig til at afprøve det nye redskab i praksis. For, som han afslutter: "Ind imellem fører analyser jo også til nye tanker og nye måder at se tingene på." ■

Vækst og velfærd

Hvordan kan vi sikre vækst og velfærd i en krisetid? Det er et af de helt centrale temaer i samfunds- og plandebatten. Men der er langt fra enighed om, hvilken slags vækst vi taler om, og hvad det gode liv er. Hvilke værdier er egentlig på spil, og hvordan kan de håndteres i planlægningen i byer og egne med henholdsvis udvikling og afvikling?

”Det gode liv som vækstskeber” er titlen på Region Syddanmarks forslag til den nye regionale udviklingsplan. Planen er bl.a. inspireret af OECDs nye ”Better Life Index”, 11 kriterier for måling af vækst og velfærd, der anses for mere brugbare end den traditionelle måling af BNP. Inspiration er også hentet i CittaSlow bevægelsen, et internationalt netværk af mindre og mellemstore byer og kommuner i 25 lande. Som svar på globaliseringens udfordringer har de valgt at planlægge og udvikle sig efter hovedprincipper om lokalt særpræg, kvalitet i liv og omgivelser, bæredygtighed og oplevelser.

Med CittaSlow som politisk vedtaget udviklings-koncept er Svendborg som den eneste danske kommune optaget i netværket i 2008. I projektet ”Rammer om det gode liv – planlægning med udsyn og omtanke” udfordrer kommunen plansystemet. Dels ved at rette fokus på livet og omgivelserne, frem for på planjura og regulerende bestemmelser. Dels ved at undersøge kommunens aktive rolle som udadvendt dagsordensætter, initiativtager og samarbejdspartner - som supplement til den traditionelle regulerende og administrerende rolle.

Det gode liv kan næppe planlægges. Men planlægningen kan og skal være med til at

skabe rammerne. Kommunernes planstrategier er et godt afsæt for overvejelser om, hvad der kan håndteres i den fysiske planlægning, og hvor andre fagdiscipliners lovområder og redskaber er nødvendige. Med gode muligheder for også at opnå synergi-gevinster.

Ikke mindst i en krisetid er der behov for nytænkning. Innovation er det nye mantra. Meget forenklet handler det måske mest om en omstilling med fokus på kvalitet frem for kvantitet i vækst og velfærd. Vil vi på samme tid kunne både spare og vækste, må der sættes nye mål og udvikles nye måder at gøre tingene på. For de samme penge – eller færre.

Det 62. danske Byplanmøde 4.-5. oktober 2012 i Svendborg

Foto: Svendborg Kommune

Mange forskellige værdier og interesser er i spil. Bevægelsen fra land til by har både globalt og lokalt skærpet konkurrencen om vækst og kampen for overlevelse og identitet. Mellem regioner, byer og landdistrikter, og mellem den opsplittede bys forskellige kvarterer og befolkningsgrupper med vidt forskellige levevilkår og værdier. Det udfordrer sammenhængskraften og skærper kravene til politikeres og planlæggeres prioriteringer i planprocessen.

Krise eller ej - en god og robust planlægning må forholde sig aktivt til både udvikling og afvikling. Vi ser frem til en inspirerende debat på Det 62. danske Byplanmøde. ■

Søger I nye medarbejdere?

Nu kan du finde og opslå planfaglige stillinger på Dansk Byplanlaboratoriums hjemmeside.

Det koster 3000 kr. ekskl. moms at slå en stilling op på hjemmesiden, men **det er gratis for tilskudsgivere** til Dansk Byplanlaboratorium.

klik

Klik dig ind på www.byplanlab.dk/stillingsopslag og slå en stilling op.

dansk byplan
laboratorium

MASTER i strategisk byplanlægning

Arkitektskolen i København udbyder en masteruddannelse i Strategisk Byplanlægning med start i september 2012. Uddannelsens moduler fokuserer på strategisk planlægning af bymæssige forandringsprocesser med udgangspunkt i byens rumlige kvaliteter:

- By-teori og planlægningsformer
- Case study i en europæisk storby
- Byens dynamik og danske byer i global kontekst
- Strategisk plan for en dansk by / kommune / region

Globalisering, afindustrialisering og nye kulturelle og sociale former samt nye ressourcemæssige og klimatiske udfordringer nødvendiggør en strategisk tilgang til planlægningen. At de fleste byplanopgaver vedrører allerede udbyggede områder, at aktørfeltet har ændret sig og at det offentlige rolle har ændret sig nødvendiggør også, at den offentlige planlægning finder nye former.

Masteruddannelsens mål er:

- at skærpe forståelsen for de postindustrielle urbane dagsordener og den urbane forandringsdynamik;
- at træne strategisk tænkning og opøve færdigheder i udvikling af urbane strategier, som er rumligt forankrede;
- at kvalificere rådgivning for offentlige og private aktører

Analytisk forståelse er afsæt for at udtænke og udforme handlingsanvisninger i forhold til dynamik, funktionsmåde og vision.

Uddannelsen er på deltid over 2 år med 1-1 1/2 kursusdag hver 14. dag. De første semestre kan også følges enkeltvist.

Informationsmøde d. 17.4. kl. 17:00, Philip de Langes Allé 10, 1435 København K. Tilmelding cbp@karch.dk
Yderligere oplysninger: www.karch.dk/CBP
Kontakt: Bo Grønlund eller Katrine Østergaard Bang tlf. 32686000

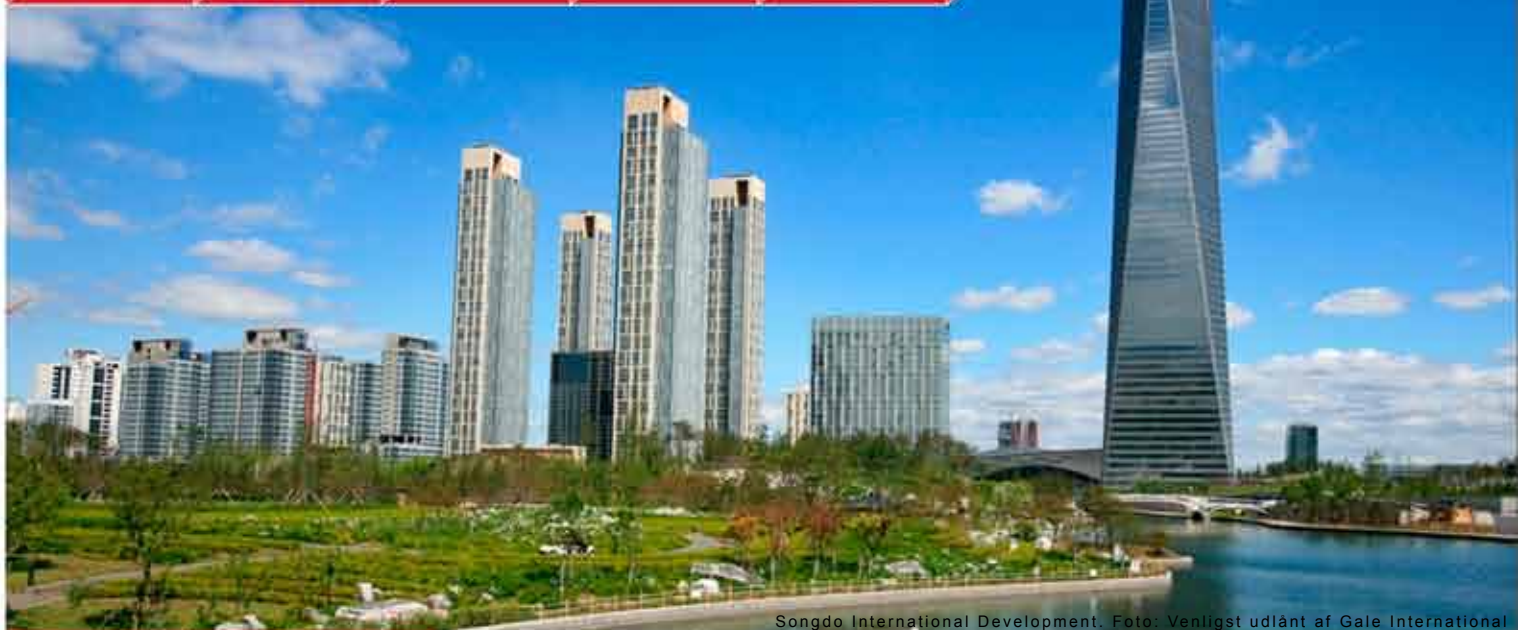
Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler
for Arkitektur, Design og Konservering
Arkitektskolen

Af Eva Kirstine Fabricius

SMART CITY

Bæredygtige Byers kampagnesite

Songdo International Development. Foto: Venligst udlånt af Gale International

HVAD ER EN SMART CITY?

5 milliarder mennesker vil bo i byer i 2020 – det skaber enorme planlægningsudfordringer. En tilgang til at håndtere udfordringerne, som i øjeblikket får stor opmærksomhed både herhjemme og i udlandet, er at løse byernes udfordringer ved hjælp af 'smarte teknologier', som både kan gøre byer mere energi- og ressourceeffektive, kan øge vores livskvalitet og også har potentiale til at skabe 'grøn' økonomisk vækst.

En central del af 'Smart City' konceptet er at gøre data tilgængelig for brugere og planlæggende myndigheder i 'real time', f.eks. data om vedvarende energi i elnettet, adgangen til frie parkeringspladser eller vandingsbehovet i byens parker. Digitale sensorer indbygget i byens infrastruktur, som sender information til f.eks. borgere, energiselskaber og myndigheder, kan cirkulere data om netop de forhold, og det kan i sidste ende effektivisere vores ressourceforbrug.

SMART ENERGY GRID

Til Smart Cities begrebet hører også det intelligente el-net, eller 'Smart Grid', hvor digital teknologi bruges til at øge effektiviteten af elforsyning og skabe mulighed for at integrere vedvarende energikilder. Visse intelligente net tilbyder brugeren muligheden for at pumpe overskudsenergi fra egne solceller eller lignende tilbage til elnettet. På Bornholm er der flere forsøg med det intelligente el-net, bl.a. i regi af Edison-projektet.

SMART CITIES

Byer som eksempelvis Mannheim, Bilbao, Songdo, Boulder og København arbejder allerede med Smart City tilgangen i byens udvikling. Amsterdam er også langt fremme og har med initiativet Amsterdam Smart City gennemført løsninger i byen, som sigter mod at stimulere adfærdsændringer af brugere gennem brug af innovative teknologier.

Bæredygtige Byer™ har sat fokus på Smart City emnet gennem en ny kampagne på hjemmesiden - baeredygtigebyer.dk

AMSTERDAM SMART CITY

Ger Baron, Cluster Manager ICT for Amsterdam Innovation Motor, og Joost Brinkman, Senior Manager for konsulent firmaet Accenture, er to af de førende profiler i Amsterdam Smart City projektet. Bæredygtige Byer™ mødtes med Ger og Joost på Dansk Arkitektur Center for at drøfte fænomenet Smart Cities og for at høre deres gode råd til andre byer, der ønsker at starte Smart City projekter op.

HVAD ER AMSTERDAM SMART CITY

Amsterdam Smart City blev startet op i 2009 som et samarbejdsprojekt mellem Amsterdam Innovation Motor og forsyningselskabet Liander, i tæt samarbejde med Amsterdam Kommune. I dag involverer projektet mere end 70 forskellige partnere. Ideen med Amsterdam Smart City projekterne spænder vidt fra f.eks. en helhedsorienteret oplysningskampagner og planlægning til udvikling af energibesparende løsninger til f.eks. svømmebassiner. Amsterdam Smart City understreger betydningen af en inkluderende proces, og lægger vægt på at styrken ligger i både kvaliteten og kvantiteten af information og oplysning.

Ifølge Joost Brinkman handler Amsterdam Smart City hovedsageligt om samarbejde - et samarbejde mellem en by, dens borgere og virksomheder for at reducere CO2-udledningen. Ifølge Brinkman er Amsterdam Smart Citys vigtigste værktøj en informationsplatform, hvor små og mellemstore iværksættere kan udvikle innovative løsninger og teste dem på en større skala. Hovedfokus for projektet er, ifølge Ger Baron, at udnytte den eksisterende teknologi bedre og ikke nødvendigvis at skabe ny.

ER EN SMART CITY OGSÅ BÆREDYGTIG?

Smart City tilgangen er én tilgang til at skabe bæredygtige byer - og umiddelbart en meget teknologi-fikseret tilgang. Ifølge Brinkmann er det, der gør en by smart brugen af det 'intelligente' - hvordan man indsamler data og hvordan man vælger at arbejde sammen for at nå et fælles mål. En af de grundlæggende tanker bag Smart Cities er markedskræfterne - hvis en forbruger bliver vant til gode produkter og nok tilgængelig information, vil kravet til produkterne også øges.

ERFARINGER FRA AMSTERDAM SMART CITY!

Joost Brinkman mener, at Amsterdam Smart Citys metode om at arbejde ud fra et platform perspektiv mere end et top-down-system er noget andre byer kan lære af. Ger Baron uddyber dette, og bemærker, at der er mange Smart City programmer over hele verden, der ikke fokuserer nok på samarbejde. Han påpeger, at det er vigtigt at tænke byen som et økosystem i stedet for separate dele. Der er ifølge Joost Brinkman flere eksempler på fejl i Amsterdam Smart City projektet, som andre byer kan lære af, men, som Ger Baron tilføjer, at fejltagelserne ofte er de bedste udgangspunkt for udvikling

Se interviewet med Ger Baron og Joost Brinkman på bæredygtigebyer.dk

Billeder fra Amsterdam. Fotoer: Venligst udlånt af Amsterdam Smart City.

Grøn er vårens hæk

Grøn er vårens hæk,
kåben kastes væk,
jomfruer sig alt på volden sole.
Luften er så smuk,
deres længselssuk
kendes let på deres silkekjole.

Nu har viben æg,
pilen dygtig skæg,
og violen småt på volden pipper.
Gåsen sine små
lærer flittig gå,
skaden vindigt med sin hale vipper

Poul Martin Møller, 1819

Studieture som strategisk udviklingsredskab

Planstrategierne er på plads, nu følger den konkrete udmøntning i Kommuneplanen. I den fase er det guld værd med inspiration og fælles referencer på tværs af politik og forvaltning.

byrejsen.dk – Strategisk Byudvikling har i 2011/2012 hjulpet en lang række kommuner med studieture, der giver konkret og målrettet inspiration til byudviklingen. Fx Hjørring Kommune, Roskilde Kommune, Esbjerg Kommune, Randers Kommune og Københavns Kommune.

Læs mere om studieturene på vores hjemmeside og den værdi, de har skabt for vores kunder.

Vi hjælper også gerne jer med en skræddersyet studietur fx for Økonomiudvalget og/eller et fagudvalg. En studietur giver et bedre beslutningsgrundlag og er en investering, der tjener sig hjem mange gange.

Direktør Torsten Bo Jørgensen
4160 4028
www.byrejsen.dk

